

Mahsâ,
qawâ sanemot:
u . . . 2 rub. 20 sap.
gadu. 1 " 20 "
gadu. — " 60 "

adrefes pahrmâinu
mahsâ 10 sap.

Fatmeeſchui Amiſes.

Maksa,
vastu pereftot:
bu . . . 3 rub. — lap.
gadu . 1 , 60 „
gadu . — , 90 „
jeměm 4 rub. 50 lap.
30 lap., 1 rub. 20 lap

Telefons № 644.

Redakcija un ekspedīzija:
Rēķinā, Ģrīhvētu ielā N^o 35.

Snahk diwreis nedelā.

Pasta Taste № 17.

89. qada-qahjums.



Skaituma seepes „Ideal”

ir labakais, patihlamalais um lehtalaais ahdas kopschanas lihdsellis, lahbz ween war buht, lo leezinga winu miljoneent leelä noeefchana. Gewehroject firnu „Avance“ lai issargatos no pakaldarinajumeeem.

Rigas 200 g. jubileja par peeminni tās pē-
weenoschanai pēe Kreewijsā un atskats uz
tās eekaroschanu.

(Sfolotaja 3. S.)

Jau lopsch wairat mehniescheem Riga gatawojas us jubilejas svehtkeem, Peterim Leelajam peemineqli zelbama un zitadi us svehtkeem rihkodamās. Ari wezā Rīgas Latveeshu Beedriba usaizinaja atkal reis pulzetees us dseefmu svehtkeem latveeshu dseedaschanās beedribas Rīgas peeweenoschanai pēc Kreevijas par peemianu, lai wezo Rīgu dimdinatu. Svehtki ir drihsī ween llahti. Wezā Rīga pilbītees ar weeseem no malu malām. Lai tadeht pēc šīi gadijuma metam drusku azis atpakaļ us Rīgas grūtā stahmofka laikem uglekībā 200 gadiem.

Rīgas grūhtā stāhvaska laikem preelsch 200 gadeem.
Pehrnwasaru, kā tas wehl wiſeem dſihwā atminā, Kree-
wija ūvineja Poltawas kaujas jubileju. Schai kaujā freewu
zars Peteris Leelais ūlauſa ūeedru waru, pehdejos galigi
pahrwahredams. Pehz tam Peteris nu wairs ilgi negaidija,
bet turpinaja ūawu uſwaras gaitu, ūerdamees jau tāi paſchā
rubeni pēc Rīgas aplentšanas. — pehz Rīgas, pehz ſchis ba-
gatās wezās Baltijas galwas pilſehtas, tam jau ūen ūirds
fahrot fahroja. Jau 1697. g. tas reiſ ūehlejās Rīgas ūantris
rebet, bet ūeedri to tam tad nerahdija, uſ to Peteris bija
ſazijis: „Atnahks laiks, kad es apluhloſchu ſcho zeetotnī bes
ſweedru atwehles.“ Gadu pehz Poltawas kaujas ſchis laiks
bijā atnahjis. Kā Peteris Rīgu eenehma, par to lai valuhlo-
jamees uſ muhſu iehwijas wehſtures ūvarigakajeem ūalteem.

Jau mafārā tuhgal pehž Poltawas kaujas, isplatijsās bau-
mas, ta Peteris gribot sawus kara planus Widzemē galā west.
Jau septembrī sanehma sinas, ta kreewu kara pulki ehot pret
Bausku un Jelgawu atnahfuschi. Un teesham, jau 26. oktobri
kreewu kara pulki parahdijas Rīgas tuvumā. To dīsrdejuschi,
ridzineki spārigi ween rihkojās us pretoschanos eenaidneekam:
Daugawas tiliu išnehma, pahrrewideja pilsonu milizu ar minu
eroitscheem un karogeem. Par pilsehtas garnisona komandeeri
cezehla generalgubernatoru Strombergi un par pilsonu wadoni
wizegubernatoru, palkawneku Karli Gustawu Klotz-Jürgens-
burg. Pilsehias stāhwollis bija wiſai ūchaubigs, kas sihmejas
us dīshwoktu un us pahrtikas angahdasčanu; jo bija usturams
12,000 leels swedru kara pulks. Ari kahdas 150 muischnieku
gimenes ar wiſām saimem bija meklejuſčas Rīga glahbinu no
eenaidneekem. Ilgi waj ihsī, ari preekšpilſehtu eedſiħwotajeem
nahžas glahbtees apzeetinatajā pilsehtas zentra, tā ka ūsimbas
un babs bija paredsami kā galwenee un wehl bihsiamakee ee-
naidneeki, nekā ihsīo eenaidneeku, kreewu, lodes.

Tas vihrs seldmarfhals grafs Scheremetjew, kuram bija uſtizeta freewu kara ſpehka wirſpawehlneezi, bija Widſemē jau it labi paſihſtams; jo jau preefch 7 gadeem (2. junija 1702. g.) tas ſawam zarami wareja par Widſemi un Igaumiju ſelofchu paſinot: „Eneaidneelu ſemē naw neka wairs ko poſit“. . . no Reweles lihds Rīgai wiſs ir fā ar ſlotu noſlauzits; apdižwotās weetas ir wehl weenigi uſ fahrites uſſiņmetas“. — Tā tad, fa Scheremetjews bes jeblahdeem panahkumeem aifeetu, tas

nebjia nekahbi domajams. Lai tas notiktu, tad gan Deewam wajadseja ijsdarit kahdu fewischku brihnunu. Bes tam bija ari paredhsams, ka no Stokholmas nekahda palihdsiba nenhaks.

9. novembrī dzīrdeja, ka eenaidneks esot ūanehmis leelgabalus. Nu rībseneeki weda pēhž eespehjas wīfu, kas uſugunsdsehſeju rīhleem un rīhzibū ūhmejas, kahrtibā: ūeenu nogahdaja no augšcheenem un ta weetā noliska wahtis ar uhdeni, jumtus apklaħha ar fuħdru, uhdens ūchlħzenes, ūpanus un ūflapinatus audellkus tureja gatawibā. Daudzi no pilfoneem eeweetojās pat spihleros un gaibija uſ nahloſchajām bresfimam. Te, taifni ūwehtdeenā, 14. novembra deenā, agri no rihta no-rihbeja piumee leelgabalu duhzeeni: 3 ūarkanas bumbas nahza ar leelu liikumu no Pahrdaugawas pret Wezo Migu. Ta tād bombardeschana bij uſħahlta. Kreenu wehſturneeks Jw. Goli- kows raksta, ka pirmā bumba esot lehrusji Petera baſnizu, otra oſtas apgeetinajumi un trefša luhdm tiqqotaja namu. Tas nu gan naw teesa: wiſas trihs bumbas, nela launa nepadarijuſħas, eekrita Daugawā. Bet preelkħ galma wehſturneeka bija eewehrojams eemesls tā rakſit.

Schim trim bumbam wajabseja buht ar ſewiſchkm̄ ſekam; jo neweens zits ſemes miſtigais nebijs ſcho bumbu ſchahwejs, kā zars pats ar paſcha roku.

Peteris bija ta mehniescha 9. deenā pats eeraadees lehgeri; lai ewaditu apšaudīšanas darbus ar pascha roku.

Pehdejā sīna ir nemīta no zara Petera pascha wehstulem, kuras tas bija rakstījis Menschikowam un Dolgorukijam. Pahreležībā par uswaru, Peteris Leelais wehl pēebild: „wirsch patēizot Deewam, ka Tas winam efot lihbējīs eefahkt ar atmalsu pret ūho nolahdeto nīsehtu.”

Tā nu eesahkas Rīgas aplenkšanas un apšaubīšanas pirmā deena. Rīgu eenemt nebija visi til weegli, jo riidseeneit istureja, uztizigi pret farvu ķehnimi, gandrihs 8 mehnēschus aplenkšanas stahwokli, t. i., līhdī 4. julijsam.

Walts dome.

4. junija sehde bija sahkumā slegta, kurā publīka neteef veelaista. Wispirms peenehma kara ministra preefschikumus, kuri atteesas us ahrkahrteju kreditu isletofchanu pehz 1908., 1909. un 1910. gada budscheteem preefschikara ministrijas wajadsibam, tapat peenehma ari juhrleetu ministra preefschlikumu, atwehlet 4 miljoni rublus Obuchowa tehrauda leetuwes paplašchinachanai. Wehlakā atlakhtā sehdē pahrspreeda wairak nešvarigus peeprafijunnus, kurus leelalo dalu peenehma bes debatem. Kā steidsamu peeprafijumu sozialdemokrati eesneeds interpelāziju par warmahžibam un pahrestibam, sahdas laukpolizisti nodarijuſchi Ustj-Bilmā pēc 12 iſſuhiteemi, zaur ko weens iſſuhtitais pat noslepławojees vats ſewi. Pokrowskis II. aifrahda, ka interpelāzijā minetā leeta jau pati par ſewi brehzot pehz steidsamibas. Tai preti runā Timoſchkins, kurič tura par pawifam nepareisu un neeefpehjamu dibinātees us awiſchu iſpaustam ſinam, kā us droſča pamata. Ar 99 pret 61 balsi atraida steidsamibu un interpelāziju nodod komiſiju. Dahlaku naik apspreefchanā wairaki eesneegumi, starp teem par wihsa pahrdofchanu un aprobeschojumeem pret wihsa wiltoſchanu un par twailonu ſatilfmes uſtureſchanu ſem ſtreewu flagas Melnā un Widus juhrā, kurus wihsus peenem.

No ahrsemèm.

Bluhdu breefmas un pehrkona negaiji Wakar-Eiropā.

Par postu, kuru nodarijuschi Balcar-Eiropa uhdens pluhdi un pehrlona negaifs, ahrsemju laistrastki sneeds jo plaschus vahr-

status. Berlini un aplahrti pahrsteidsa otrdeena stiprs leetus un pehrkons: pagrabu dsihwolki un semakas weetas Berline tika tadehk pilditi un pahrslahti ar uhdeni. Kahda tramwaja wagonā eespehra pehrkons, no kam wagons fahka degt. Ugnusdsehfejeem bij janahk eedsihwotajeem daschā labā weetā pa lihgā. Jau pagahjusčas svehtdeenas pehzpusdeena kahda no Berlines ahrpilfektam. Moabitā, weens weenigs sibins spehreens bij nonahwejis, gruhti eewainojis 14 un weegli ap 60 zilwelu. Tā tad ſche nelaimes gadijums bij lehris ap 80 zilwelu, kuri wiſi pee kahdas kapfehtas ſchoga ſem ſoka fareem bij mellejuſchi patwehrumu pret patlaban uſnahkuſchu leetus gahſeenu; bet ſhogam pa wirku bijuſe wilktā dſelonaina drahts, un ſibins, kas eespehris tuwejā ſtreblneeku dahrja jumta, noſtree- damis pa gafes wada drahti no jumta ſemē, uſlehzis uſ mi- neto ſhogam drahti un pa to ſchaudamees tahlat, gan nonahwe- jis, gan gruhtak waj weeglaſ eewainojis pee ſhogam ſtahwoſchos zilwokus. — Wehl daudſ ſeelaka katastrofa, nekā zaur pehrkon un ſibeni Wahzijā nobarita zaur uhdens pluhdeem, kuri zehlu- ſchees no leeleeem leetus gahſeeneem, ſaweenoteem ar pehrkona negaifeem. Ahrupes eelejā pluhdi nobarijuſchi milſigus ſaude- jumus. Daudſ kahdſhas ir pilnigi iſpoſititas un no ekam pa- likuſchi pahri tikai ſtiprakee muhri. Fuchshafenā no wiſeem eedsihwotajeem iſglahbuſchees tikai 6; uhdens iſmet daudſ pu- apgehrbtus lihkus. Ahreelejas augſdgalā eelas pahrflahias ar gultam, mehbelem un drehbem. Befels dſelſſeza wilzeens gut uhdeni. Daudſas pilfehtas truhkſt apgaikmoſchanas, kadehk tur preeſch kahrtibas uſtureſchanas leeto ſalbatus. Pasuduſcho per- ſonu ſlaitu rehlinā uſ apmehram 200. Daudſ weetā preeſch nelaimigajeem Ahreelejas eedsihwotajeem laſa jau dahwanas, jo wiſeem no mantas naw nekas wairs pahri valizis. No ſelnas ſino, ka lihdi treſchdeenai atrasti jau 70 lihki. Kahda no Ahreelejas pahripalikuſchajām mahjam uſtahditi 18 lihki; ziti lihki eedsihti truhmos un no uhdens ſanestajos dublos. Šaudejumus wehrtē wiſmas uſ 1½ milj. r. Dſelſſeza fa- tifmi warēs atjaunot tikai pehj 14 deenam, kamehr notihri- ſchanas darbi willſees mehneſcheem ilgi. Kripas tuwumā uhdens iſmeta kahdas ſeeveetes lihki ar maſu behrininu pee kruhts. Wezahrā atrasti 58 lihki. Schulda iſmeti malā lihdi treſch- deenās pehzpusdeenai 49 lihki. Darba deweji domā, ka buh- ſhot noſlihkuſchi kahdi 70 ſtrahdneeki. Uhdens breeſmas biju- ſhas tadehk tik ſeelas, ka notizis uhdens ſastrehgums eelejā, kurā no wiſam puſem gahſees eelſchā no augſtumeem pa ſalnu upēm uhdens. Tā ka pluhdi uſnahža ſwehtdeenas naſki, tad daudſi no ſtrahdneekeem bij leetojuſchi alkoholu un uhdens breeſmas pahrſteidſa wiſus dſehrūmā, kadehk no teem wairak gahja ari bojā.

Ari Bavarijā pluhdi durijschi sawu postischanas darbu. Oberammergauā pahrtraulka dselsszeli satiksmē. 40 mahjas atrodās sem uhdens. Kaimini Grafwangā ir pilnigi sem uhdens. Daudsi sweschneeki, satiksmes pahrtraulskhanas dehk, nevar Oberammergau'u atstaht. Garmischā un Partenkirchenā dauds wasarneeki ir bes apgaismoschanas un satiksmes zeleem. Lechas upe Füssenas turumā ipluhduse no krasteem un aishrahuše projam wairak tiltus. Innsbrukas turumā pehrkons sa spehris 10 zilwelus. Seemel-Tiroles upēs uhdens lihmenis stipri pazehlees un uhdens daschā weelā pahrpluhdis pahrt kra steem. Us Innas upes peld projam dauds malkas. Schweižē pazehlees Bodenas eserā uhdens lihmenis. Gottharda dselsszela linija stahw pee Erstfeldas, Zugas un Schwizas sem uhdens. Zürichas kantonā dauds weetas pahrpluhdinatas. Landkwartā uhdens norahwis prom dselsszela tiltu. Satiksmē tabehk pil nigi pahrtraulka.

Par nelaimes notikumeeem „Tag“ sino wehl sekoščo: Re-
magenā truhfst 103 žilweku. Loti gruhti noteikt nelaimigo
skaitu tadehl, ka zeetuščee ir pa leelakai dałai ahrsemju strahd-
neeki, kroati un italeešči, kurus uhdens pahrsteidſa nalti no
swehdeemas us pirmdeenu. Starp plfst. 4—6 uhdens gahſas
eefščā barakās. Kahdā barakā guleja 42 strahdneeki, no ku-
reem 40 noslihka. Daschi no wineem mehginaja glahbtees,
kahpdami kołos, bet uhdens israhwa kołos no fałnem un ee-
sweeda tos ar wiſeem žilwekeem uhdens. Erpenā atrada kahdu
meiteni, tura bij uſſeeta gorvij us muguras — abas bij no-
ſlihluſħas. Mahjas, eegahſdamas, apraluſħas fawas drupas
weselas gimenes. Uhdens pluħdu speħls bijis tik breeſmigs,
ka wini apgahſuſči un pluħdinojuſči projam wiſħmagħalas lo-
komotives.

Oberammergauā uhdens pluhdi aisturejuſchhi ſahdus 400 ſweſchneelus. Graswangtalā no poftita wiſa ſcha gada raſcha. Wiſa aplahrtne ir pahrpluhdinata. Bavarijas augſchgalā fahl nomanit chdamleetu truſkumu. No Zugas fino meteorologe, ka falnos ſahais fuſt ſneegs, kas katastrofu mar naſeſtingat.

